

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ПОНОВЛЮВАЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОГО БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ

Савенко І.І., д-р екон. наук, професор, Седікова І.О., д-р екон. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

При спалюванні вугілля на електростанціях кожного року викидається в атмосферу десятки тисяч тонн урану та торію, багато сполук сірки та інших забруднювачів, які ведуть до захворювання легень та дихальних шляхів. Альтернативою є застосування пелет – паливних гранул, які виступають поновлюваним, екологічно чистим біопаливом, енергія якого в результаті спалювання, перетворюється в енергію тепла. Сировиною для виробництва пелет служать в основному відходи деревообробки та сільського господарства, які раніше потрапляли на смітник.

Аналіз світового ринку паливних гранул (пелет) показує, що у 2013 році на частку нових введених в експлуатацію енергетичних об'єктів в Європі і США припадало понад 50 % поновлюваних джерел енергії. На сьогоднішній день кількість людей, зайнятих у сфері альтернативної енергетики в світовому масштабі становить 3,5 млн. чоловік, їх кількість з кожним роком зростає. Світові інвестиції в сектор поновлюваних джерел енергії склали близько \$ 170 млрд. За прогнозами аналітиків, споживання деревних гранул в світі за період 2014-2020 рр. зросте більш ніж в 1,7 рази, з 27 млн. тонн до 47,3 млн. тонн в рік. В європейських країнах передбачається стабільне зростання споживання пелет в середньому на 7 % щорічно, а обсяги споживання зростуть з 16,2 млн. тонн в 2014 р. до 23,8 млн. тонн в 2020 р. (табл. 1).

Таблиця 1 – Прогноз світового споживання пелет в 2014-2020 рр.*

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Прогноз споживання пелет в світі, млн. т	27,0	29,2	33,0	36,0	39,0	42,0	47,3
Прогноз споживання пелет в Європі, млн. т	16,2	16,4	18,8	20,1	21,4	22,7	23,8
Темп зростання світового споживання, %	12,5	8,1	13,0	9,1	8,3	7,7	12,6
Темп зростання споживання в Європі, %	4,0	5,8	14,6	6,9	6,5	6,1	4,8

* Згідно даним консалтингової компанії / <http://www.pouyry.com>

Західна Європа є безперечним світовим лідером в сфері виробництва і споживання пелет. З огляду на дефіцит власного виробництва для забезпечення внутрішнього споживання, Європа є нетто-імпортером цього виду палива. Основними експортерами в ЄС є Північна Америка (Канада, США), а також країни Східної Європи і Росія (табл. 2).

Згідно з прогнозами експертних організацій за період 2010-2020 рр. найбільше зростання обсягів виробництва пелет відбудеться в Південній і Північній Америці (Канаді і США). Сальдо внутрішнього виробництва і споживання пелет зросте більш ніж 3,6 разу в Північній Америці, в Росії – в 2,8 раз, неймовірно зростання відбудеться також в Південній Америці. У той же час істотно зросте споживання в Західній Європі, вказане сальдо зросте в 3,5 рази за той же період (з 3,1 млн. тонн у 2010 році до 10,8 млн. тонн в 2020 р.). Також прогнозує зростання споживання та імпорту пелет в Японії і Кореї.

Згідно з прогнозами експертних організацій за період 2010-2020 рр. найбільше зростання обсягів виробництва пелет відбудеться в Південній і Північній Америці (Канаді і США). Сальдо внутрішнього виробництва і споживання пелет зросте більш ніж 3,6 разу в

Північній Америці, в Росії – в 2,8 раз, неймовірно зростання відбудеться також в Південній Америці. У той же час істотно зросте споживання в Західній Європі, вказане сальдо зросте в 3,5 рази за той же період (з 3,1 млн. тонн у 2010 році до 10,8 млн. тонн в 2020 р.). Також прогнозує зростання споживання та імпорту пелет в Японії і Кореї (табл. 2).

Таблиця 2 – Сальдо між внутрішнім виробництвом та споживанням пелет за регіонами, млн. т

Країна / Регіон	2010	2015	2020
Північна Америка	1,5	4,2	5,4
Південна Америка	0,1	2,9	4,2
Західна Європа	-3,1	-5,7	-10,8
Східна Європа	1,3	1,4	1,5
Росія	0,5	1,3	1,4
Китай	0	0	0
Японія і Корея	-0,1	-3,4	-4,4
Океанія / Африка	0,2	0,3	0,7

До 2020 року в світі сформується три основні центри споживання пелет – Західна Європа, Східно-Азіатський регіон (Китай, Японія і Корея), Північна Америка. Найбільшими виробниками пелет серед європейських країн є Швеція, Італія, Німеччина, Австрія, Польща, на ці країни припадає 56 % загального обсягу виробництва пелет в Європі.

Внутрішній попит в Україні на пелети поки невеликий. У той же час завдяки високому попиту на європейському ринку виробництво паливних гранул в Україні набирає обертів з кожним роком.

Згідно з оцінками InVentures Investment Group обсяг ринку пелетного виробництва до 2010 року характеризувався динамічним зростанням і на кінець періоду склав близько 624 тис. тонн (табл. 3). Однак з введенням в країнах Європи нових стандартів якості для пелет, експорт продукції з України помітно почав знижуватися, так як багато виробників не змогли випускати продукцію відповідного європейським стандартам якості.

Таблиця 3 – Показники розвитку ринку пелет України*

Показник	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Виробництво, тис. тонн	624,0	726,0	690,0	665,0	698,0	706,7	715,4
Темпи росту, % р/р	43,45	16,35	-4,96	-3,62	4,96	1,25	1,23
Експорт, тис. тонн	572,2	617,1	621,0	598,5	642,1	636,0	643,8

На ринку виробництва пелет України, починаючи з 2010 року, домінували пелети з лушпиння соняшника, але до 2013 року першість за обсягами виробництва зайняли пелети з відходів деревини. Обсяг виробництва пелет з деревних відходів в 2013 році склав 376,9 тис. тонн. За прогнозами аналітиків InVenture Investment Group в 2014-2016 рр. виробництво пелет в Україні виросте з 698 тис. тонн в 2014 р. до 715 тис. тонн в 2016 році.

Таблиця 4 – Структура пелетного ринку України*

Види пелет	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Пелети із відходів деревини, тис. тонн	74,8	332,8	338,1	359,1	376,9	381,6	386,3
Пелети із соломи, тис. тонн	12,4	10,8	27,6	33,2	34,9	35,3	35,7
Пелети із лушпиння, тис.тонн	492,9	326,7	289,8	242,7	254,7	257,9	261,1
Пелети із торфу, тис.тонн	43,6	55,5	34,5	29,9	31,4	31,8	32,1

МОДЕЛЬ СИНЕРГЕТИЧНОГО ЕФЕКТУ ВІД ЗБАЛАНСОВАНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ (НА ПРИКЛАДІ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ)	
Кулаковська Т.А....	317
ЗНАЧИМІСТЬ ХМАРНИХ ПОСЛУГ У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ	
Лобочька Л.Л., Фрум О.Л....	319
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Ощепков О.П., Магденко С.О....	321
СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ СТАЛОГО ТА ІНКЛЮЗИВНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	
Самофатова В.А....	323
ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Яблонська Н.В., Крупіна С.В....	324
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБНОЇ ГАЛУЗІ	
Татарик Е.П....	325

СЕКЦІЯ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Басюркіна Н.Й....	328
ПРО ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОПЛАТИ КОЛЕКТИВНОЇ ПРАЦІ В ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Колеснік В.І., Вігуржинська С.Ю....	330
УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ ЯК ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Немченко В.В., Немченко Г.В....	331
УПРАВЛІННЯ ВИВЕЗЕННЯМ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ	
Свистун Т.В....	332
АНАЛІЗ ПРОГРАМ ЛОЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ МЕРЕЖ	
Бровкіна Ю.О....	334

СЕКЦІЯ «МАРКЕТИНГ, ПІДПРИЄМНИЦТВО І ТОРГІВЛЯ»

МАРКЕТИНГОВИЙ ПЛАН ДЛЯ ПРОЕКТНОГО ГОТЕЛЬНОГО МІКРОБІЗНЕСУ	
Устенко І.А., Мардар М.Р....	335
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ, ЯК ЗАПОРУКА	
УСПІШНОГО РОЗВИТКУ	
Лагодіснюк В.В., Голодонюк О.М., Мільчева В.В....	337
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р....	339
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ТА ПЕРЕРОБНОЇ	
ПРОМИСЛОВОСТІ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Чирка В.В....	341
МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ	
Черевата Т.М....	343

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ПОНОВЛЮВАЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОГО БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	
Савенко І.І., Седікова І.О....	345
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СИСТЕМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОГО ІННОВАЦІЙНОГО	
РОЗВИТКУ ВИНОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бондаренко С.А....	347
СТРАТЕГІЧНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ВИНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Агеева І.М....	349
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ АПК В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Каламан О.Б....	350
УКРАЇНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ЕКСПОРТ ПЕРЕВИЩИВ 18,8 МЛРД. ДОЛАРИВ	
Савенко І.І., Седіков Д.В....	352
ВПЛИВ КОМПЕТЕНЦІЙ ПЕРСОНАЛУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ АПК У	
СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Козак К.Б....	354
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ НА БОРОШНОМЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л....	356